

OBSAH

Seznam vybraných zkratk.....	9
1 ÚVOD.....	11
2 PŘEHLED POZNATKŮ	13
2.1 Amputace dolní končetiny	13
2.1.1 Amputace	13
2.1.2 Historie amputací	13
2.1.3 Hlavní indikace k amputacím	14
2.1.4 Incidence a etiologie	15
2.1.5 Dělení amputací	17
2.1.6 Osseointegrace	19
2.1.7 Výška amputace a chirurgické postupy	20
2.1.8 Typy amputací dle výšky	21
2.1.9 Velké amputace a jejich operační řešení.....	22
2.1.10 Komplikace po amputaci	26
2.1.11 Psychologický dopad amputací	27
2.2 Protetika	29
2.2.1 Základní pojmy	29
2.2.2 Volba protetického vybavení	29
2.2.3 Stupeň aktivity uživatele.....	30
2.2.4 Protéza a její příslušenství	31
2.3 „Protetická“ fyzioterapie.....	38
2.3.1 Multidisciplinární péče	38
2.3.2 Cíle terapie	39
2.3.3 Vyšetření pacienta.....	39
2.3.4 Vzdělávání pacienta	40
2.3.5 Včasná péče a aktivní terapie.....	41
2.3.6 Následná péče	49
2.3.7 Protetické vybavení.....	52
2.4 Posturální stabilita.....	53
2.4.1 Posturální stabilita – terminologie	53
2.4.2 Zajištění posturální stability.....	54
2.4.3 Udržení vzpřímeného stoje	55
2.4.4 Somatosenzorický systém.....	55

2.4.5 Vizualní systém.....	55
2.4.6 Vestibulární systém.....	56
2.4.7 Řídící složka	56
2.4.8 Pohybové strategie	56
2.5 Aspekty posturální stability jedinců s amputací dolní končetiny	57
2.5.1 Vaskulární onemocnění a diabetes mellitus, dopad na posturální stabilitu ...	58
2.5.2 Symetrie rozložení tělesné hmotnosti po amputaci DK.....	59
2.5.3 Kompenzační mechanismy posturální stability u jedinců po amputaci dolní končetiny.....	60
2.5.4 Centrální reorganizace po amputaci dolní končetiny	61
2.6 Možnosti hodnocení posturální stability.....	62
2.6.1 Dynamografie	62
2.6.2 Základní pojmy používané při hodnocení posturální stability.....	63
3 CÍLE A VÝZKUMNÉ OTÁZKY.....	65
3.1 Cíl výzkumného projektu.....	65
3.1.1 Dílčí cíle.....	65
3.2 Výzkumné otázky	65
3.3 Hypotézy	66
4 METODIKA.....	67
4.1 Anketní formuláře pro zhodnocení komplexnosti terapeutických intervencí.....	67
4.2 Hodnocení parametrů posturální stability u pacientů po amputaci dolní končetiny s různou dobou používání protézy	67
4.2.1 Charakteristika souboru	67
4.2.2 Měřicí zařízení	69
4.2.3 Průběh měření	69
4.2.4 Měřené parametry a analýza dat	69
5 VÝSLEDKY	71
5.1 Parametry posturální stability a velikost zatížení dolních končetin	71
5.1.1 Výchyly COP v mediolaterálním směru – Sway X	71
5.1.2 Výchyly COP v anteroposteriorním směru – Sway Y	72
5.1.3 Rychlost pohybu COP v mediolaterálním směru – V_x	74
5.1.4 Rychlost pohybu COP v anteroposteriorním směru – V_y	75
5.1.5 Celková rychlost pohybu COP – V	77
5.2 Vztah mezi parametry charakterizujícími výchyly a rychlost COP	79

5.2.1 Skupina osob s transtibiální amputací	79
5.2.2 Skupina osob s transfemorální amputací	81
5.2.3 Kontrolní skupina	84
5.3 Porovnání sledovaných modifikací stoje	86
5.3.1 Skupina osob s transtibiální amputací	86
5.3.2 Skupina osob s transfemorální amputací	89
5.3.3 Kontrolní skupina	94
5.4 Vliv doby trvání stoje na parametry posturální stability.....	98
5.4.1 Skupina osob s transtibiální amputací	98
5.4.2 Skupina osob s transfemorální amputací	100
5.4.3 Kontrolní skupina	103
5.5 Vliv délky časových intervalů ohraničených amputačním výkonem, vybavením protézou a provedeným měřením na úroveň posturální stability.....	105
5.5.1 Skupina osob s transtibiální amputací	105
5.5.2 Skupina osob s transfemorální amputací	107
5.6 Využití regresní analýzy pro určení závislosti mezi parametry charakterizujícími pohyb COP a délkou časového intervalu ohraničeného amputačním výkonem a vybavením protézou.....	109
6 DISKUZE	112
6.1 Stabilita stoje pacientů po amputaci dolní končetiny	112
6.1.1 Vliv zraku	114
6.1.2 Vliv propiocepce a kožních receptorů.....	116
6.2 Symetrie zatížení dolních končetin.....	116
6.2.1 Důsledky přetěžování intaktní DK	119
6.3 Predisponující faktory související s používáním protézy	119
6.3.1 Etiologie a výška amputace	120
6.3.2 Délka amputačního pahýlu	121
6.3.3 Věk.....	122
6.3.4 Vliv doby používání protézy na posturální stabilitu pacientů s amputací DK	123
6.4 Funkční dopady snížené posturální stability.....	125
6.5 Energetická náročnost používání protézy	126
6.6 Limity studie	127
7 ZÁVĚRY.....	129

8 SOUHRN 131

9 SUMMARY 133

10 REFERENČNÍ SEZNAM 135

AP	amblyopie
ATB	amblyonka
BACPAR	British Association of Chartered Physiotherapists in Amputee Rehabilitation
BMI	body mass index
CNS	centrální nervový systém
COG	centre of gravity
COM	centre of mass
COP	centre of pressure
DK	dolní končetina
DKK	dolní končetiny
FN	fakultní nemocnice
Interim TF	rehabilitační protéza pro TF amputace
IPOP	immediate postoperative prosthesis
ISS	injury severity score
KBM	kondylar bearing millimeter
ML	mediolaterální
MESS	mangled extremity severity score
OPRA	osseointegrated prostheses for the rehabilitation of amputees
PNF	proprioceptivní nervosvalová facilitace
PPAM	post-amputation mobilization - rehabilitační protéza pro TF amputace
PTA	perkutánní transluminální angioplastika
PTB	patellar-tendon bearing
SACH	solid ankle cushion heel
SAFE	stationary attachment flexible endoskeletal
Sway X	výchylky COP v mediolaterálním směru
Sway Y	výchylky COP v anteroposteriorním směru
TF	transfémorální
TSB	total surface bearing
TI	transibiální